

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 75/2022

VD/3977/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 16.6.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 75/2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Hakija ajoi kertomuksensa mukaan 17.2.2022 Epinkoskentiellä päällystevaurioon, jonka seurauksena autosta rikkoontui oikea eturengas. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneista vahingoista 425,70 euroa.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapitäjän voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, jos tämän havaitaan selkeästi laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, esimerkiksi vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttämällä (HE 281/2004).

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Tieliikennelain mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa (L 729/2018. Tieliikennelaki, 2 luku 3 ja 5 §).

Oikaisuvaatimus

Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

”Vetoatte päätöksessänne KKO:1998:147 joka ei vastaa lainkaan tätä tapahtumaa.

Ilmoitatte päätöksessä, että kuopat Epinkoskentiellä ennen hidastustöyssyä on havaittu jo 14.2., jonka jälkeen niitä on tarkkailtu. Tosiasiassa Vantaan kaupunki on siis ollut tietoinen tien kunnosta paikassa jo 3 päivää ennen renkaan rikkoontumista ja voikin todeta, että aliurakoitsijan/ Vantaan kaupungin viivyttely ja huolimattomuus asiassa ovat aiheuttaneet renkaan rikkoontumisen.

17.2. Kyseiseen töyssyyn on rikkoontunut useita renkaita ja autoja, joten tämäkin kertoo, ettei kuski omalla liikennekäytöksellään ole voinut asiaan vaikuttaa. Edelleen vetoan, että kuoppa on paikassa juuri ennen hidastustöyssyä ja ajovauhti autossa oli kävelyvauhti (alle 10 kilometrin tuntinopeusrajoitus). Kuoppa oli laaja ja matala mutta yhdestä kohdasta terävä 20 cm syvä kohta, jota ei ajaja pysty havaitsemaan ja vauhti ei merkityksellinen, koska rikko tapahtunut matalassa vauhdissa.

17.2. Aliurakoitsija on myös todennut tämän ja asentanut kartiot myöhemmin samana päivänä, joten paikassa on ollut korjattavaa. Se, että kartiota ei ole heti 14.2. asennettu huomattua paikan vaarallisuutta kertoo huolimattomuudesta ja turhasta viivittelystä.

Vetoan siis edelleen, että vahingonkorvaus vastuu täyttyy, koska tieto tien kunnosta on ollut jo 14.2. ja korjauksen aloittamista ja paikan merkitsemistä on viivästetty ja täten huolimattomalla toiminnalla on aiheutettu kyseinen renkaan rikkoontuminen. Vetoan vahingonkorvauslain 2 luvun 1 pykälään.

Haen edelleen korvausta 425,70 € sekä lisäksi nyt aiheutuneesta lisätyöstä 150 €."

Kunnossapitoa koskeneet toimenpiteet

Kunnossapidon lausunnon mukaan Epinkoskentie on kunnossapitoluokkaa 2 ja se kuuluu Koivukylän urakka-alueeseen. Mahdollisia ajoradalla havaittuja kuoppia tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kunnossapidon yhteydessä havaittuja vaurioita korjataan pääosin normaaleina työaikoina. Kaikkia päällystevaurioita ei kuitenkaan voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä merkitä. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Kelirikkoaikana päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita.

Koivukylän alueurakoitsijan tarkastaja on havainnut kuntotarkastuksen yhteydessä matalia kuoppia Epinkoskentiellä 14.2.2022, ja ilmoittanut näistä hoitourakan työnjohdolle. Päällystevaurio otettiin jatkuvaan tarkkailuun samasta päivästä alkaen. Katualueella havaittuja kuoppia on korjattu pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022, ja vauriokohtia on merkitty suojakartioin 17.2.2022. Suojakartioita on pidetty vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla. Valuasfalttia kohteeseen ei kuitenkaan saatu aikaisemmin toimitusongelmien vuoksi.

Alueella on 30 kilometrin tuntinopeusrajoitus, varoitus lapsista sekä töyssymerkit töyssyn sivuilla. Kyseessä on valaistu ja suora tie. Palautekanavaan ei ollut tullut ilmoitusta päällystevauriosta, eikä kaupungille ole osoitettu toimenpyyntöä Epinkoskentien päällystevaurioista hälytyskeskuksenkaan kautta.

Päätelmät

Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönti. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen tien pelkkä huono kunto ei yksinään aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kaupunki ja tämän aliurakoitsija ovat ryhtyneet viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin päällystevaurioista tiedon saatuaan.

Kunnossapitotöitä kyseisellä tieosuudella on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti, eikä kunnalta voida aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Vaurioita on ennen lopullista asfaltointia tilapäisesti korjattu pienpaikkausmassaa käyttäen. Päällystevaurion lopullista korjaamista on viivytännyt asfalttimateriaalin saatavuusongelmat, joihin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän tulee myös sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksesta toiselle vahinkoa aiheuttanut on velvollinen korvaamaan vahingon. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus. Vahingonkärsijän tulee myös mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain (L 669/1978) 2 luvun 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastaavalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän todetaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Talvella 2021–2022 osalle alempaa katuverkkoa muodostui runsaan lumentulon sekä nopeasti vaihtelevien sääolosuhteiden seurauksena päällystevaurioita sekä kelirikkoja. Nämä epätasaisuudet haittasivat monin paikoin liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä.

Koivukylän alueurakoitsijan työntekijät olivat 14.2.2022 havainneet kuntotarkastuksen yhteydessä Epinkoskentiellä useita matalia kuoppia, joista ilmoitettiin välittömästi hoitourakan työnjohdolle. Katualueella havaittuja kuoppia korjattiin pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022. Vauriokohtien merkintä suojakartioin aloitettiin 17.2.2022 alkaen. Suojakartioita pidettiin vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla.

Epinkoskentiellä on ajanjaksolla 14.–17.2.2022 tapahtunut useita ajoneuvovahinkoja. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan tämän lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että vaikka kaupungin alueurakoitsija on ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin Epinkoskentien päällystevaurioiden paikkaamiseksi, on päällystevaurioista varoittaminen suojakartioiden avulla jälkikäteen todettu aloitetuksi tarpeettoman myöhään. Näin ollen tienhoitoon kuuluvat tehtävät voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 425,70 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 45

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 75 / 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi